

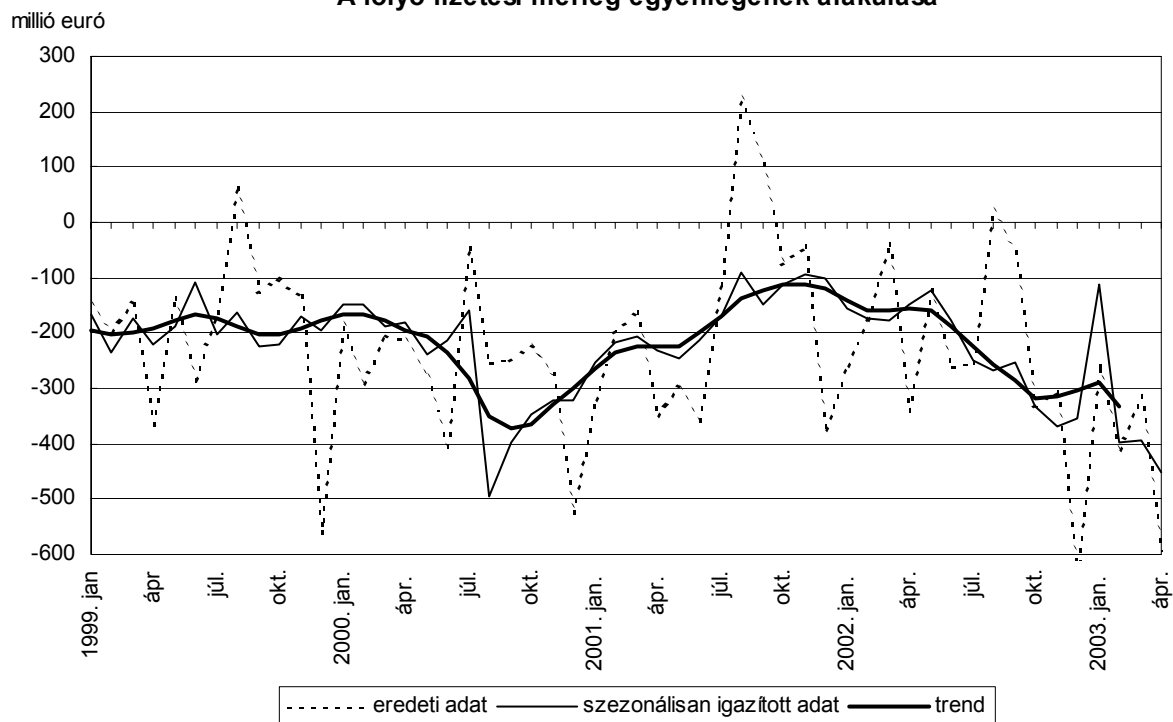

A fizetési mérleg alakulása a 2003. áprilisi adatok alapján

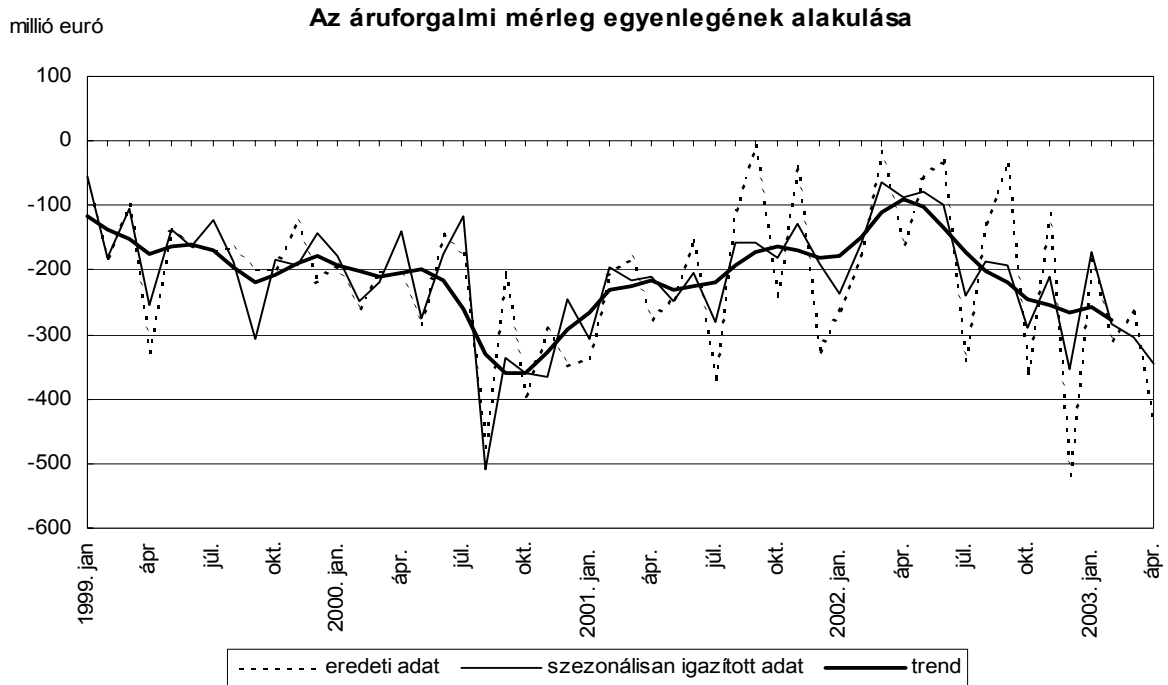
2003-tól a publikáció súlypontja a havi adatokról a negyedéves adatokra helyeződik át. Havonta a T+30. munkanapon – a nemzetközi tartalékokra vonatkozó statisztikák mellett – csak a főbb aggregátumokból álló fizetési mérleget közöljük, állományi adatokat – az eddigi gyakorlattól eltérően – nem. A részletes fizetési mérleget, valamint a külfölddel szembeni követelés- és tartozásállomány adatait – az eddig megszokott formában – csak negyedévente és évente állítjuk össze és tesszük közzé az MNB honlapján a tárgyidőszakot követő negyedév végéig. Az új publikációs renddel az adatfelülvizsgálati gyakorlatunk is megváltozik. A havi adatok a negyedéves és éves adatok megjelenésekor illetve azok revíziójakor rendszeresen módosulni fognak. A negyedéves adatokat éven belül nem fogjuk módosítani, azokhoz csak az éves statisztika közlésekor illetve az éves adatok revíziójakor fogunk hozzájárulni. Az éves adatokat kétszer fogjuk felülvizsgálni: a tárgyévet követő 15. hónapban, valamint egy évvel ezt követően. Bővebben lásd: http://www.mnb.hu/dokumentumok/fm_modszertan_2003_hu.pdf

2003. áprilisban 592 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg, az előző havi 393 millió euróval szemben, 451 millió euró hiányt mutat. 2003-ban folyamatos a szezonálisan kiigazított folyó fizetési mérleg hiány növekedése. (A romló tendenciát csak a januári adat törte meg, de az akkori viszonylag mérsékelt deficit egyedi hatások következménye volt). Az egyenleg alakulásában meghatározó szerepet játszanak a reálgazdasági tranzakciók (árak és szolgáltatások), mivel a jövedelmek és a folyó transferek alakulása hosszú időszakot tekintve kiegyensúlyozott képet mutat. A folyó fizetési mérleg hiányát továbbra is elsősorban a nettó külföldi adósság növekedése finanszírozza.

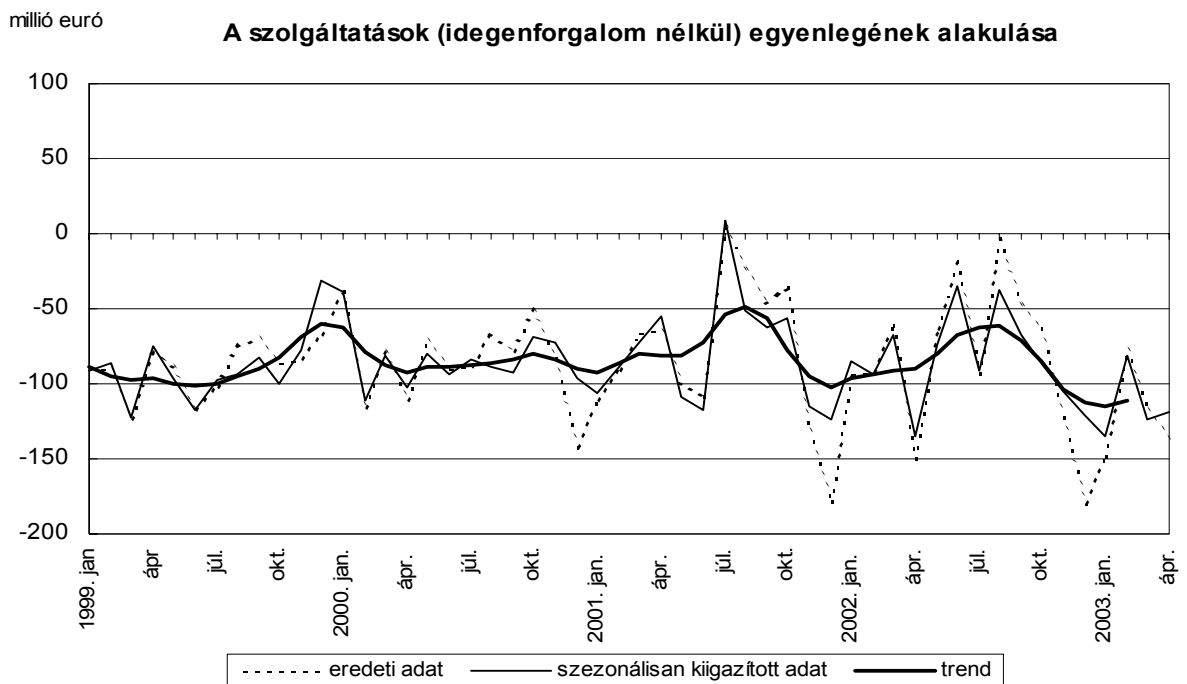
A folyó fizetési mérleg egyenlegének alakulása

2003. áprilisban az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 3074 millió euró export és 3505 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A hiány növekedése a szezonálisan kiigazított adatok alapján áprilisban tovább folytatódott. Az előző hónaphoz képest 40 millió euróval, míg a tavalyi áprilishoz képest 257 millió euróval volt nagyobb a deficit. Az áruimport trendje az utóbbi időszakban nő, míg az áruexporté 2002 második negyedévtől kezdve folyamatosan csökken, illetve stagnál.

A szezonálisan kiigazított adatok alapján a szolgáltatásokon belül mind az idegenforgalom, mind pedig az egyéb szolgáltatások egyenlege a tavalyi utolsó negyedévi szint körül alakul. Az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások bevétele és kiadása nő, míg az idegenforgalom esetében a bevételek és a kiadások szintje lényegében nem változott.

Hosszabb időszakot tekintve, a kiigazított adatok alapján, a tőkebefektetésekhez kapcsolódó jövedelemáramlás mindkét összetevőjének alakulása kiegyensúlyozott képet mutat. A kiigazítatlan adatok alapján a 172 millió euró nettó jövedelemkiáramláson belül a profitjellegű nettó kifizetés 39 millió euróval, az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkiadás 2 millió euróval kisebb az előző évi értékénél.

A viszonzatlan folyó átutalások kiigazított adatai alapján a bevételi többlet trendje enyhén emelkedő, áprilisban az előző hónaphoz képest szinten maradt. A kiigazítatlan adatok alapján áprilisi 56 millió euró bevételi többlete 22 millió euróval haladja meg a tavaly áprilisban regisztrált értéket.

Áprilisban a nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege 35 millió euró kiáramlást mutatott. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetésként a magyar befektetők külföldön 13 millió eurót fektettek be, míg a külföldi befektetők Magyarországról összességében 38 millió eurót vontak ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 16 millió euró forrásbeáramlást mutatott. Áprilisban a folyó fizetési mérleg hiány és a finanszírozás szerkezete miatt a tranzakciók alapján tovább nőtt az ország nettó adóssága.

2003. április végén a jegybanki tartalékok értéke 11,6 milliárd euró volt.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2002				2003			
	febr.	már.	ápr.	jan-ápr.	febr.	már.	ápr.	jan.-ápr.
1. Áruk, egyenleg	-177	-19	-159	-617	-310	-267	-432	-1191
1.1. Export	3031	3307	3232	12223	2862	3169	3074	11753
1.2. Import	3208	3326	3391	12840	3172	3436	3505	12944
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	-20	-76	-215	-382	-137	-104	-217	-580
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	-11	28	-6	-30	-47	-60	-45	-228
2.1.1. Export	628	591	634	2459	559	642	654	2510
2.1.2. Import	639	563	640	2489	606	702	699	2739
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-9	-104	-209	-352	-90	-44	-172	-352
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-11	-37	-135	-214	-93	-12	-133	-275
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-9	-84	-89	-198	-5	-42	-50	-119
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	11	17	15	59	7	10	11	42
3. Vizonyatlan folyó átutalások, egyenleg	19	53	34	179	34	57	56	192
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-178	-41	-341	-820	-413	-313	-592	-1580
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	35	62	145	480	-82	-68	-35	-116
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	27	56	128	349	-42	-303	-51	-339
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-17	-6	-29	-67	1	-361	-13	-378
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	44	62	157	417	-43	58	-38	39
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	8	7	17	130	-41	236	16	223

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	81	89	145	367	31	58	92	252
bevétel	216	250	283	949	144	188	235	760
kiadás	135	161	138	582	114	130	143	508

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2003			
	jan.	febr.	már.	ápr.
1. Áruk, egyenleg	-171	-284	-305	-345
1.1. Export	3000	2970	2969	2972
1.2. Import	3205	3300	3268	3404
2. Szolgáltatások és jövedelmek				
2.1. Szolgáltatások				
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	160	104	102	105
bevétel	302	249	243	258
kiadás	144	141	134	153
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-135	-81	-124	-118
bevétel	457	383	459	417
kiadás	560	502	581	550
2.2. Jövedelmek				
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-66	-75	-64	-68
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-83	-80	-79	-65
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	9	9	6	12
3. Vizonyatlan folyó átutalások, egyenleg	44	34	57	56
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-111	-398	-393	-451

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-237	-159	-63	-88	-80	-99	-239	-186	-194	-290	-211	-354
1.1. Export	3015	3077	3109	3095	3076	3070	3055	3033	3076	3067	3051	3023
1.2. Import	3292	3335	3284	3295	3229	3224	3201	3202	3278	3339	3348	3264
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	141	154	133	158	170	145	149	116	106	122	100	134
bevétel	310	320	305	306	310	286	300	244	264	278	248	278
kiadás	174	167	167	148	138	138	147	128	160	156	154	154
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-84	-93	-68	-135	-74	-35	-91	-38	-67	-86	-105	-122
bevétel	402	380	352	349	367	447	401	415	385	442	367	474
kiadás	458	508	428	497	461	477	494	470	485	506	488	541
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-62	-55	-64	-65	-66	-69	-60	-67	-69	-67	-66	-60
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-85	-81	-111	-82	-89	-94	-92	-106	-59	-77	-109	-81
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	14	13	12	15	15	14	6	11	12	15	11	14
3. Viszonylatlan folyó átutalások, egyenleg	73	19	53	34	36	31	43	42	38	39	28	39
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-155	-174	-176	-147	-122	-176	-250	-267	-254	-331	-368	-353

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2003. április hónapban az euró átlagos árfolyama 245,59 a dollár átlagos árfolyama 226,26 forint volt.

A 2003. első negyedéves fizetési mérleg első revíziója, valamint az első negyedév végi állományi adatok 2003. június 30-án, a 2003. májusi fizetési mérleg első közlésben 2003. július 14-én jelenik meg.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2003 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regressziós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) Az adatok egységes tartalommal 1995-től állnak rendelkezésre, ezért az idősorokat ettől az évtől igazítjuk. A revízió csökkentése érdekében egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($Y_t = 1/9 * X_{t-2} + 2/9 * X_{t-1} + 3/9 * X_t + 2/9 * X_{t+1} + 1/9 * X_{t+2}$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 6) A munkajövedelmek idősora nem tartalmaz szezonális hatást, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statistika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY